

**ДЕСНЯНСЬКА РАЙОННА В МІСТІ КИЄВІ ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ № 218 Деснянського району міста Києва
02156, м. Київ, вул. Ореста Левицького, 6-А, тел. 513-20-36, тел./факс 549-14-72
e-mail: sch218@ukr.net**

ДОВІДКА

від 21 березня 2024 р.

Про результати моніторингу якості викладання
предметів мовно-літературної галузі

Відповідно до розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року», від 17 липня 2019 р. № 596 «Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року “Сильна мова — успішна держава», від 19 травня 2021 р. № 474 «Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року», Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія», згідно з річним планом роботи на 2023-2024 навчальний рік адміністрацією школи було здійснено моніторинг якості викладання предметів мовно-літературної галузі у поточному навчальному році.

Як зазначається у Стратегії, «набуття звички читання як щоденної практики, а також формування читацької грамотності визначають можливості для якісного здобуття освіти, розвитку критичного мислення, самореалізації особистості та загалом більшої задоволеності життям в умовах інформаційного перенасичення, нестабільної політичної чи економічної

ситуації в державі. Крім того, читання є одним із ключових чинників розвитку людського потенціалу». Тож основною метою було виявлення рівня сформованості читацької компетентності учнів, а також якості їх знань та вмінь для визначення резерву подальшої роботи в цьому напрямку.

З-поміж завдань моніторингу були:

- дослідити рівень сформованості наскрізних умінь в учнів закладу;
- оцінити ступінь реалізації цілей реформи «Нова українська школа» у початкових класах та 5-6 класах закладу;
- проаналізувати або встановити залежність між сформованістю наскрізних умінь учнів та методами роботи педагогів, стилем педагогічної взаємодії, організацією освітнього середовища.

Моніторинг здійснювався з таких навчальних предметів: «Навчання грамоти», «Українська мова та література», «Українська література», «Зарубіжна література». У межах вивчення якості викладання окреслених предметів було передбачено:

- спостереження за проведенням уроків вчителями;
- спостереження за роботою учнів;
- бесіди з учителями;
- зрізові контрольні роботи для учнів 5-11 класів.

Усього адміністрацією закладу було відвідано 48 навчальних занять, на яких було зафіксовано у спеціально розроблених формах способи взаємодії вчителя з учнями, особливості формування наскрізних вмінь та навичок, форми контролю, зрозумілість критеріїв оцінювання учням, а також особливості взаємодії вчителів з учнями з особливими освітніми потребами.

Початкова школа закладу працює за чинним Державним стандартом початкової освіти 2018 року, тому мовно-літературна освітня галузь реалізується інтегрованим мовно-літературним курсом «Українська мова та література». Однак, з метою спостереження за системністю поступу учнів, адміністрацією закладу було вирішено відвідати також й уроки «Навчання грамоти».

Прояви співпраці між учителем та учнями на уроках досвідчених вчителів трапляються удвічі рідше, ніж прояви домінування з боку вчителя. Пропонуючи учням співпрацю, вчителі рідше за інше спонукають їх до командної роботи або дискутують та розмовляють. Зафіксований під час перебігу спостережень факт, що на уроках української мови в класах з молодим класоводом дискусія трапляється частіше, ніж у інших, відображає специфіку традиційного підходу до шкільної освіти, де вчителі пов'язують розвиток діалогічного мовлення лише з відповідними уроками та не розглядають діалогічне мовлення як складову ключової компетентності «володіння державною мовою», яка має удосконалюватися постійно.

Предметом спостереження на уроках були форми організації роботи учнів та їхня тривалість, види активності, до яких учні були залучені, і час, впродовж якого третьокласники здійснювали ту чи іншу активність тощо. Узагальнено одержані результати подано в діаграмі:

Дані спостереження за уроками свідчать, що за тривалістю на уроці загальнокласна форма організації роботи учнів, коли учні працюють усім класом, випереджає всі інші форми і на неї витрачається більш ніж половина всього навчального часу – 54,5 %. Рідше за загальнокласну форму трапляється

на уроках індивідуальна форма (32%). Майже у 7 разів рідше учні працюють у групах (7,1%) і ще рідше учні працюють у парах (6,4 %).

Проаналізувавши стан успішності учнів окремо по класах, можна зробити висновок, що в кожному класі є резерв учнів, які б могли досягти свого основного рівня, які мають рівень досягнень 9 балів тільки за одну або дві теми. Також у кожному класі є резерв учнів, які б могли досягти вищого рівня.

Результати зрізових контрольних робіт демонструють підвищення рівня навчання учнів у порівнянні з першим семестром, що є свідченням якісної організації повторення навчального матеріалу та індивідуальної роботи з учнями.

Результати зрізових контрольних робіт за паралелями

Причинами змін рівня навченості учнів, учителі називають:

- проведення індивідуальних занять;
- отримання учнями індивідуальних завдань;
- допомога батьків під час виконання складних завдань;
- зміна пріоритетів – перехід до основної/старшої школи.

Серед причин зниження рівня навчальних досягнень учителі називають:

- відсутність зацікавленості учнів предметом;
- відсутність уваги при виконанні завдань;
- часті пропуски уроків;
- складність вивчення окремих тем з предметів;
- послаблення уваги з боку батьків, відсутність контролю за навчанням;
- систематичне не виконання домашніх завдань.

Одержані результати зрізових контрольних робіт продемонстрували системність роботи з предметів літературного циклу, однак, разом з тим, підкреслили необхідність посилення зусиль щодо формування в учнів читацької компетентності.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Вважати роботу педагогічного колективу школи щодо якісного формування читацької компетентності учнів задовільною.

2. Заступникам директора з навчально-виховної роботи спільно з класними керівниками спланувати заходи, спрямовані на виявлення та усунення можливих причин низького рівня навчальних досягнень учнів з окреслених предметів, підвищення якості роботи з проблеми формування читацької компетентності учнів та зменшення кількості учнів, які мають початковий рівень навчальних досягнень.

3. Класним керівникам своєчасно доводити до відома батьків інформацію про стан навчальних досягнень дитини та можливі наслідки (протягом II семестру поточного навчального року).

ЗДНВР

Вікторія МИКИТЕНКО